

APLINKOS APSAUGOS AGENTŪRA

Biudžetinė įstaiga, A. Juozapavičiaus g. 9, LT-09311 Vilnius,
tel. 8 706 62 008, faks. 8 706 62 000, el.p. aaa@aaa.am.lt, http://gamta.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188784898

UAB „GJ Magma“

2016-05-27

Nr.(28.7)-A4- 5592

UAB „Skaldenis“

Vilniaus rajono savivaldybės administracijai
Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie
Sveikatos apsaugos ministerijos Vilniaus
departamentui
Vilniaus apskrities priešgaisrinei gelbėjimo
valdybai
Kultūros paveldo departamento Vilniaus skyriui

Kopija

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos
Vilniaus regiono aplinkos apsaugos
departamentui

GALUTINĖ ATRANKOS IŠVADA DĖL VILNIAUS RAJONO PAŠILIŲ ŽVYRO TELKINIO DALIES NAUDOJIMO POVEIKIO APLINKAI VERTINIMO

1. Peržiūrima atrankos išvada

Aplinkos apsaugos agentūros (toliau – Agentūra) 2016-03-10 priimta atrankos išvada Nr. (28.7)-A4-2422 dėl Vilniaus rajono Pašilių žvyro telkinio dalies naudojimo poveikio aplinkai vertinimo (toliau – PAV). Planuojamai ūkinei veiklai PAV neprivalomas.

1¹. Kur, kada ir kokiose visuomenės informavimo priemonėse buvo paskelbta visuomenei apie Atsakingos institucijos priimtą atrankos išvadą, kuri persvarstoma.

Apie priimtą atrankos išvadą Agentūra savo internetinėje svetainėje 2016-03-14 paskelbė informaciją apie priimtą atrankos išvadą dėl Vilniaus rajono Pašilių žvyro telkinio dalies naudojimo poveikio aplinkai vertinimo. Planuojamos ūkinės veiklos (toliau - PŪV) organizatorius paskelbė: respublikinėje spaudoje – 2016-03-15 laikraštyje „Lietuvos žinios“, rajono spaudoje – 2016-03-17 laikraštyje „Vilniaus krašto savaitraštis“, 2016-03-14 Vilniaus rajono skelbimų lentoje ir 2016-03-14 Vilniaus rajono Riešės esniūnijos skelbimų lentoje.

2. Planuojamos ūkinės veiklos užsakovas

UAB „Skaldenis“, Pušų g. 6-1, LT-13111, Viktoriškių k., tel. +370 686 08048, el. paštas info@nts.lt.

3. Planuojamos ūkinės veiklos pavadinimas

Vilniaus rajono Pašilių žvyro telkinio dalies naudojimas.

4. Numatoma planuojamos ūkinės veiklos vieta

Pašilių k., Riešės sen., Vilniaus r. sav.

5. Trumpas planuojamos ūkinės veiklos aprašymas

Planuojamos ūkinės veiklos plotas apima 16,5 ha. PŪV metu planuojama kasti natūralų gamtinį žvyrą, kuris bus naudojamas kelių tiesimui ir tvarkymui, statybos darbuose ir užpylimams, betono ir įvairių skiedinių gamybai. PŪV teritorija patenka į valstybinę žemę bei į vieną kitos paskirties žemės sklypą, kuriam numatytas naudojimo būdas – naudingųjų iškasenų teritorijos (kad.

Nr. 4117/0300:318). PŪV metu produkcijai iš karjero išvežti, nereikės papildomai tiesti kelių iki vietinės reikšmės rajoninio žvyrkelio, kuris yra už 200 m į vakarus ir įsijungia į magistralinį kelią Vilnius – Utena (Nr. A14), tačiau reikės sustiprinti lauko kelią. Karjerą eksploatuojanti įmonė nuolatos prižiūrės išvežimo žvyrkelio atkarpą iki magistralinio kelio ir užtikrins gerą jos būklę. Karjero vidaus keliai turės atitikti kelių techninio reglamento KTR 1.01:2008 „Automobilių keliai“ ūkių vidaus kelių IIIv kategorijos reikalavimus. Papildomi inžineriniai tinklai karjere nereikalingi. Planuojama, kad didžioji transporto srauto dalis iš karjero judės Vilniaus miesto kryptimi, kur bus pagrindiniai produkcijos vartotojai. Palei išvežimo žvyrkelio atkarpą nėra nei vienos gyvenamosios sodybos. Sunkvežimiai judės tik viešo naudojimo keliais, kuriuose nėra jokių apribojimų sunkiajam transportui. Kad nesusidarytų papildomo dulketumo pervežimo metu, sunkvežimių kėbulai bus dengiami tentais.

PŪV metu birių naudingųjų iškasenų kasybai, kada gavybos apimtys siekia 70 tūkst. m³ per metus, bus naudojamas ekskavacijos būdas, o gruntai pervežami automobiliais. Planuojama žaliavą kasti tiesiai iš klodo jos papildomai neperdirbant. Produkcijos realizavimą karjere planuojama vykdyti visus metus. Iš apvandeninto klodo žaliava Lietuvos klimatinėmis sąlygomis bus kasama per 9 mėnesius (skaičiavimams imamos 173 darbo pamainos). Telkinys bus eksploatuojamas taikant vienbortę transportinę darbų sistemą su lygiagrečiu darbų fronto pasislinkimu.

Technogeninei apkrovai sumažinti PŪV metu bus naudojami našūs šiuolaikiniai mechanizmai: vikšrinis ekskavatorius bus naudojamas nuodangos ir gavybos darbuose. Nuodangos darbuose, nuimant dirvožemį ir kitus gruntus, kasybos aikštelės palyginimui, rekultivavimo, kelių tvarkymo ir kituose paviršiaus lyginimo darbuose bus naudojamas buldozeris. Produkcija vartotojams iš karjero bus išvežama didelės keliamosios galios sunkvežimiais.

PŪV metu prieš pradedant gavybos darbus, dirvožemis bus nuimamas buldozeriu ir sustumiamas į pylimus karjero pakraščiuose. Palei karjero pakraštį suformuotas dirvožemio pylimas tarnaus kaip apsauginis barjeras nuo triukšmo bei vizualinės taršos, o jo aukštis sieks iki 3 m, plotis – per 12 m. Pylimai visada bus formuojami artimiausių gyvenamųjų teritorijų kryptimi kaip pagrindinė apsauginė priemonė neigiamo poveikio sumažinimui.

Iš centrinėje dalyje sustumtų pylimų, dirvožemis bus nukasamas ekskavatoriumi, pakraunamas į sunkvežimius ir išvežamas į pakraščius. Nuėmus dirvožemio sluoksnį bus nukasami nuodangos gruntai (priesmėlis ar priemolis). Telkinio paviršiuje esantis dirvožemio sluoksnis prieš atidengiant klodą bus nuvalomas ir susandėliuojamas pylimuose bei apsėjamas žolių mišiniu. Tai apsaugos dirvožemį nuo taršos ir defliacijos. Rekultivuojant iškastą plotą, derlingasis sluoksnis karjero šlaituose ir įdubą bus pilnai atstatytas.

PŪV metu vanduo iš susidarysiančio telkinio nebus naudojamas. Iš apvandeninto klodo iškastas žvyras bus pilamas į pylimus nusausesėjimui, o perteklinė drėgmė sugrįš atgal į gruntinius vandenis. Kasant žvyrą iš apvandeninto sluoksnio iki vandens lygio dar bus paliekamas 1 m sauso žvyro sluoksnis, kad kasybos technika neklimptų ir nebūtų komplikuojami kasybos darbai. Kasant apvandenintą sluoksnį iš žvyro klodo, naudojimo plane bus numatoma atskira gavybos pakopa. Kasyba giliau 4 m apvandeninto sluoksnio nėra planuojama. Kasybos technikos techninio gedimo atveju (pvz. trūkus hidraulinio skysčio žarnelei) ar išsiliejus kurui perpylimo metu, užterštas gruntas bus surinktas, užpilamas naftos

produktus surišančiu sorbentu, o vėliau perduodamas grunto valymu užsiimančioms įmonėms. Panašiai bus elgiama ir teršalams patekus į vandenį, eksploatuojant apvandenintą klodą. Į vandenį patekę naftos produktai bus apjuosiami apsauginėmis sorbento bonomis ir susemti bei atiduoti valymu užsiimančioms specializuotoms įmonėms. Visi sorbentai bus laikomi karjero konteinerinio tipo administracinėse patalpose.

Artimiausia sodyba nuo planuojamo naudoti ploto ribos yra nutolusi apie 60 m į pietryčius. Šios sodybos savininkas yra informuotas apie planuojamą veiklą asmeniškai ir neišreiškė jai priešiškumo. Kitos sodybos esančios telkinio artimoje aplinkoje nutolusios didesniais atstumais, atitinkamai 155, 225, 290, 300 m. Užsakovas norėdamas išvengti galimos konfliktinės situacijos su artimiausių Pašilių kaimo sodybų gyventojais, atsisakė planų eksploatuoti valstybinės žemės plotą esantį link sodybų, miško žemėje.

Vertinant triukšmo poveikį dėl PŪV, buvo atlikti triukšmo lygio skaičiavimai pagal LST ISO 9613-2:2004 standartą. Atlikti skaičiavimai rodo, kad planuojamame karjere skleidžiamas triukšmas neviršys ribų nustatytų higienos normose.

Vertinant poveikį aplinkos orui dėl PŪV, buvo atlikti skaičiavimai pagal SCREEN3 modelį, kurių rezultatai rodo, jog prie artimiausios gyvenamosios aplinkos nebus viršijamos ribinės aplinkos oro teršalų ribinės vertės.

PŪV nedidelė vertinamo ploto, apie 2,38 ha dalis, patenka į miško žemę. PŪV teritorija nepatenka į saugomas teritorijas. Artimiausia saugoma teritorija yra už 1550 m į pietus esantis Verkių regioninis parkas. Artimiausia „Natura 2000“ saugoma teritorija, buveinių apsaugai svarbi teritorija, yra Raudonoji bala, nutolusi nuo PŪV teritorijos 3,4 km į vakarus. Pagal Saugomų rūšių informacinės sistemos duomenis nagrinėjamame plote ir jo apylinkėse nėra fiksuota jokių saugomų rūšių buvimo faktų. Telkinio teritorijoje nėra žinoma jokių istorinių, kultūrinių arba archeologinių vertybių. Artimiausia saugoma kultūros vertybė yra Liubavo dvaro kelio atkarpa (unikalus objekto kodas kultūros vertybių registre – 37606), kuri nuo vertinamo ploto nutolusi 1810 m į pietryčius.

Baigus naudingųjų išteklių gavybą, buvusio karjero vietoje pagrinde bus suformuota vidutiniškai per 7 m gylis įduba, kuri bus apsodinama mišku. Vietomis pasitaikančias apvandeninto kledo vietas planuojama užpilti nuimtais dangos gruntais. Baigus išteklių gavybą, karjero šlaitai bus nulėkštinti apie 20° kampu, o dugnas išlygintas. Karjero rekultivavimo darbai seks iš karto tuose plotuose, kur bus baigta naudingųjų išteklių gavyba. Rekultivavus karjerą į miškingą įdubą nulėkštiniais šlaitais ir išlygintu dugno paviršiumi bus kompensuojama neigiama įtaka kraštovaizdžio formoms. Pilnai rekultivavus karjerą bus padidintas teritorijos miškingumas.

5¹. Planuojamos ūkinės veiklos poveikio Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijoms reikšmingumas

PŪV teritorija nepatenka į „Natura 2000“ tinklo teritoriją. Artimiausia „Natura 2000“ teritorija yra Raudonoji bala, nutolusi apie 3,4 km atstumu, todėl PŪV poveikio Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijoms reikšmingumo nustatymas - netikslingas.

6. Kas ir dėl kokių priežasčių pateikė prašymą persvarstyti atrankos išvadą

Vilniaus visuomenės sveikatos centras 2016-03-24 raštu Nr. 12(12.37)-2-3892 kreipėsi į Agentūrą informuodamas, jog nepitaria atrankos išvadai, nes: 1) pateikta nepagrįsta informacija apie PŪV ir su ja susijusių transporto srautų keliamo oro taršos poveikį artimiausiai gyvenamajai ir visuomeniniai teritorijai – negalima įvertinti atitikties ribinių aplinkos oro užterštumo verčių, patvirtintų Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2000 m. spalio 30 d. įsakymu Nr. 471/582 „Dėl teršalų, kurių kiekis aplinkos ore ribojamas pagal Europos Sąjungos kriterijus, sąrašo ir Teršalų, kurių kiekis aplinkos ore ribojamas pagal nacionalinius kriterijus, sąrašo ir ribinių aplinkos oro užterštumo verčių patvirtinimo“ ir aplinkos oro užterštumo sieros dioksidu, azoto dioksidu, azoto oksidais, benzeno, anglies monoksidu, švinu, kietosiomis dalelėmis ir ozonu normų, patvirtintų Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2001 m. gruodžio 11 d. įsakymu Nr. 591/640 „Dėl aplinkos oro užterštumo sieros dioksidu, azoto dioksidu, azoto oksidais, benzeno, anglies monoksidu, švinu, kietosiomis dalelėmis ir ozonu normų patvirtinimo“ reikalavimams; 2) pateikta nepagrįsta informacija apie PŪV ir su ja susijusių transporto srautų keliamo triukšmo poveikį artimiausiai gyvenamajai ir visuomeniniai teritorijai – negalima įvertinti atitikties Lietuvos higienos normos HN 33:2011 „Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje“, patvirtintos Lietuvos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. birželio 13 d. įsakymu Nr. V-604 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 33:2011 „Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje“ patvirtinimo“, reikalavimams; 3) pagal pateiktą informaciją, atliekant triukšmo ir oro taršos skaičiavimus, neįvertinta kita tame pačiame Pašilių žvyro telkinyje numatoma vykdyti analogiška ūkinė veikla.

7. Poveikio aplinkai vertinimo dalyviai, kurie dalyvavo peržiūrint atrankos išvadą.

PAV dokumentų rengėjo, PŪV užsakovo, Vilniaus rajono savivaldybės administracijos, Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie Sveikatos apsaugos ministerijos Vilniaus departamento (toliau – Vilniaus departamentas) atstovai. Atrankos išvados persvarstymo metu

Vilniaus departamento ir Vilniaus rajono savivaldybės atstovai paprašė pateikti PŪV atrankos informaciją susipažinimui. Vilniaus departamentas įvertinęs papildomai pateiktą: 1. informaciją apie įvertintą planuojamą PŪV ir suminę oro taršą. Nustatyta, kad oro teršalų koncentracija aplinkos ore neviršys nustatytų aplinkos oro užterštumo ribinių verčių. Numatytos priemonės taršai mažinti – išvežimo kelias bus laistomas (kol nebus įrengta bituminė danga), produkcija vežama tentais uždengtais kėbulais; 2. informacija apie PŪV ir su ja susijusių planuojamų transporto srautų keliamo triukšmo atitiktį Lietuvos higienos normos HN 33:2011 „Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje“, patvirtintos Lietuvos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. birželio 13 d. įsakymu Nr. V-604 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 33:2011 „Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje“ patvirtinimo“, reikalavimams. Taip pat pateikta informacija, kad pylimai visada bus formuojami artimiausių gyvenamųjų teritorijų kryptimi, palei artimiausią sodybą prieš pradėdant veiklą numatoma pastatyti triukšmo akustinę sienelę (100 m ilgio); 3. informacija apie suminį triukšmo ir oro taršos vertinimą, Agentūrą 2016-05-17 raštu Nr. 2.101815(16.9.7.10.11) informavo, kad PŪV poveikio aplinkai vertinimas yra neprivalomas.

Vilniaus rajono savivaldybės administracija susipažinusi su atrankos informacija 2016-05-17 raštu Nr. A33(1)-3268-(4.15) Agentūrą informavo, kad PŪV poveikio aplinkai vertinimas yra neprivalomas. Vilniaus apskrities priešgaisrinė gelbėjimo valdyba 2016-04-26 raštu Nr. 3-26-721(10.1-26) informavo, kad pritaria Agentūros priimtai atrankos išvadai, t. y. PŪV PAV neprivalomas ir kartu informavo, kad atrankos išvados persvarstyme nedalyvaus. Kultūros paveldo departamento Vilniaus skyriaus atstovai į persvarstymą neatvyko ir savo išvados iki 2016-04-27, kaip buvo reikalauta Agentūros 2016-04-20 rašte Nr. (28.7)-A4-4137 nepateikė.

8. Pastabos, pasiūlymai

8.1. Miško žemė tvarkyti ir naudoti vadovaujantis Lietuvos Respublikos miškų įstatymo nuostatomis.

8.2. Planuojamos ūkinės veiklos užsakovas apie priimtą galutinę atrankos išvadą turi pranešti visuomenei vadovaujantis Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2005 m. liepos 15 d. įsakyme Nr. D1-370 „Dėl Visuomenės informavimo ir dalyvavimo planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procese tvarkos aprašo patvirtinimo“ nustatyta tvarka.

8.3. Apie pranešimo paskelbimą tvarkos apraše nurodytose visuomenės informavimo priemonėse užsakovas turi informuoti Agentūrą, kartu pridėdant laikraščią, kuriuose skelbtas pranešimas kopijas ir pranešimų, skelbtų savivaldybėje ir seniūnijoje, kopijas su savivaldybės ir seniūnijos informacine žyma apie gavimo faktą ir datą.

8.4. Pylimai turi būti formuojami artimiausių gyvenamųjų teritorijų kryptimi, palei artimiausią sodybą prieš pradėdant veiklą pastatyti triukšmo akustinę sienelę.

9. Pagrindiniai motyvai, kuriais buvo remtasi priimant galutinę atrankos išvadą

9.1. PAV subjektai – Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie Sveikatos apsaugos ministerijos Vilniaus departamentas (2016-05-17 raštas Nr. 2.101815(16.9.7.10.11)), Vilniaus apskrities priešgaisrinė gelbėjimo valdyba (2016-04-26 raštu Nr. 3-26-721(10.1-26)), Vilniaus rajono savivaldybės administracija (2016-05-17 raštu Nr. A33(1)-3268-(4.15)) pritaria dėl neprivalomo PŪV poveikio aplinkai vertinimo.

9.2. Į PŪV teritoriją saugomi gamtinio paveldo, kultūrinio kraštovaizdžio objektai bei saugotinos kultūros paveldo vertybės nepatenka. Įvertinus PŪV vietą ir atstumus iki saugomų teritorijų, PŪV poveikis artimiausioms gamtinėms paveldo vertybėms, kultūrinio kraštovaizdžio vietovėms, kultūros paveldo vertybėms, saugomoms teritorijoms bei „Natura 2000“ teritorijoms nenumatomas. Pagal Saugomų rūšių informacinės sistemos duomenis nagrinėjamame plote ir jo apylinkėse nėra fiksuota jokių saugomų rūšių buvimo faktų.

9.3. Karjerą eksploatuojanti įmonė nuolatos prižiūrės išvežimo žvyrkelio atkarpą iki magistralinio kelio ir užtikrins gerą jos būklę. Planuojama, kad didžioji transporto srauto dalis iš karjero judės Vilniaus miesto kryptimi, kur bus pagrindiniai produkcijos vartotojai. Palei išvežimo žvyrkelio atkarpą nėra nei vienos gyvenamosios sodybos. Sunkvežimiai judės tik viešo naudojimo

keliais, kuriuose nėra jokių apribojimų sunkiajam transportui. Kad nesusidarytų papildomo dulkėtumo pervežimo metu, keliai bus laistomi, sunkvežimių kėbulai bus dengiami tentais.

9.4. Technogeninei apkrovai sumažinti PŪV metu bus naudojami našūs šiuolaikiniai mechanizmai. PŪV metu planuojama žaliavą numatoma kasti tiesiai iš kledo jos papildomai neperdirbant.

9.5. Telkinio paviršiuje esantis dirvožemio sluoksnis prieš atidengiant kloadą bus nuvalomas ir susandėliuojamas pylimuose bei apsėjamas žolių mišiniu, taip apsaugant dirvožemį nuo taršos ir defliacijos. Rekultivuojant iškastą plotą, derlingasis sluoksnis karjero šlaituose ir įdubą, kurioje bus formuojamas miškas, bus pilnai atstatytas.

9.6. Palei karjero pakraštį suformuotas dirvožemio pylimas tarnaus kaip apsauginis barjeras nuo triukšmo bei vizualinės taršos, o jo aukštis sieks iki 3 m, plotis – per 12 m. Pylimai visada bus formuojami artimiausių gyvenamųjų teritorijų kryptimi.

9.7. Baigus naudingųjų išteklių gavybą, buvusio karjero vietoje pagrinde bus suformuota vidutiniškai per 7 m gylio įduba, kuri bus apsodinama mišku. Vietomis pasitaikančias apvandeninto kledo vietas planuojama užpilti nuimtais dangos gruntais. Baigus išteklių gavybą, karjero šlaitai bus nulėkštinti apie 20° kampu, o dugnas išlygintas. Karjero rekultivavimo darbai seks iš karto tuose plotuose, kur bus baigta naudingųjų išteklių gavyba. Rekultivavus karjerą į miškingą įdubą nulėkštiniais šlaitais ir išlygintu dugno paviršimi bus kompensuojama neigiama įtaka kraštovaizdžio formoms. Pilnai rekultivavus karjerą bus padidintas teritorijos miškingumas.

9.8. Vertinant triukšmo poveikį dėl PŪV, buvo atlikti triukšmo lygio skaičiavimai pagal LST ISO 9613-2:2004 standartą. Atlikti skaičiavimai rodo, kad planuojamame karjere skleidžiamas triukšmas neviršys ribų nustatytų higienos normose. Skaičiavimai atlikti pagal patį blogiausią scenarijų, kai mechanizmai dirba arčiausiai sodybos telkinio pakraštyje.

9.9. Vertinant poveikį aplinkos orui dėl PŪV, buvo atlikti skaičiavimai pagal SCREEN3 modelį, kurių rezultatai rodo, jog prie artimiausios gyvenamosios aplinkos oro teršalų koncentracijų ribinės vertės nesiekia ir neviršija nustatytų didžiausių ribinių teršalų koncentracijos aplinkoje verčių.

10. Priimta galutinė atrankos išvada

Atsižvelgiant į išdėstytus motyvus ir vadovaujantis Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 7 straipsnio 13 dalimi, priimama atrankos išvada: planuojamai ūkinei veiklai – Vilniaus rajono Pašilių žvyro telkinio dalies naudojimui, poveikio aplinkai vertinimas neprivalomas.

Ši atrankos išvada dėl poveikio aplinkai vertinimo galioja 3 metus nuo atrankos išvados viešo paskelbimo dienos.

Šis sprendimas gali būti skundžiamas Vilniaus apygardos administraciniam teismui (Žygimantų g. 2, LT-01102 Vilnius) per vieną mėnesį nuo jo gavimo dienos Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Direktoriaus pavaduotojas, atliekantis
direktoriaus funkcijas

Rimantas Šerkšnas